

kerncijfers en activiteiten 2009

Commissie
Gedistilleerd

Commissie Gedistilleerd
Stadhoudersplantsoen 12
Postbus 29739, 2502 LS Den Haag
t 070 370 86 60
f 070 370 86 61
e info@pdcg.nl
w www.pdcg.nl

Commissie
Gedistilleerd

overzicht activiteiten 2009

van de hoeveelheid flessen < 0,3 en vanaf 0,3 L, miniaturen en stenen kruiken tegen een berekend landelijk gemiddeld gewicht, waarbij tevens overige toegepaste materialen voor etiket, dop, omdoos etc. zijn meegenomen. Alle bijkomende materialen zoals krimpfolie om de pallet, eenmalige jerrycans voor grootverbruikers, blikjes, petflesjes, cadeauverpakkingen etc., zijn verdisconteerd. De basis hiervoor waren de gegevens uit de milieuenquête van het productschap uit 2005. Om te voorkomen dat bedrijven de verpakkingenbelasting bij export ten onrechte zou moeten afdragen is toegezegd dat de zogenaamde indirecte export zal worden aangemerkt als export.

Voor de gedistilleerdsector is het met deze belasting gemoeide bedrag berekend op circa 2,7 miljoen euro tegen 2008-tarieven. In 2009 komt dit uit op circa 3,8 miljoen euro (berekend op basis van afzetcijfers 2005).

2206 producten

Een aantal jaren geleden verschenen producten op de markt waarvan de alcohol verkregen is door vergisting maar door nieuwe procédés kon een nagenoeg 'neutrale' alcohol worden bereid. Deze uit vergisting verkregen producten werden volgens de accijnswet ingedeeld onder goederencode 2206 en als gevolg daarvan belast met een lagere accijns, overeenkomstig de wijnachtige (vergiste) producten. De fiscus meende dat hiervan ten onrechte gebruik werd gemaakt.

Eén Nederlandse producent had een zaak aanhangig gemaakt bij het Europese Hof van Justitie. In 2009 heeft het Hof uitspraak gedaan in de zgn. Siebrand zaak en algemene indelingsregels bekend gemaakt aan de hand waarvan lidstaten dergelijke producten kunnen classificeren. De uitspraak van het Hof heeft in Nederland nog niet geleid tot finale afdoening van de zaak. De Hoge Raad, die het preadvies had ingewonnen, moet nog een eindoordeel vellen.

Ook in 2009 is door de Commissie begonnen met een onderzoek naar de verschillende fiscale categorieën voor alcohol. De directe aanleiding hiervoor was de discussie van twee jaar geleden over minimum tarieven op alcohol (bier, wijn, tussenproducten en gedistilleeralcohol) waar politiek geen consensus over mogelijk lijkt, en de 2206 problematiek. Hoewel de Commissie geen duidelijke lijn volgt in het 2206 dossier, wil DG TAXUD dit probleem wel aanpakken. Gesuggereerd is dat er een aparte categorie gecreëerd zou kunnen worden waar dergelijke producten ondergebracht zou kunnen worden. Een aanpak op EU niveau is natuurlijk van groot belang om te voorkomen dat er ongelijke tarieven zouden gelden voor gelijksoortige producten, afhankelijk van de afkomst uit Nederland of uit andere Lidstaten. Commissie Gedistilleerd heeft deze kwestie in nauwe samenwerking met CEPS gevolgd.

Alcohol en en jongeren

Op 17 december 2009 hebben de minister voor Jeugd en Gezin en de voorzitter van STIVA samen een nieuw logo gelanceerd: 'Geen 16? Geen druppel'. Het logo is ontwikkeld op initiatief van de Werkgroep Alcohol en Jongeren. De slogan die op dit moment o.a. wordt gebruikt bij elke TV-commercial voor zwakalcoholhoudende dranken: 'Alcohol onder de 16, natuurlijk niet', wordt door het nieuwe logo vervangen.

Ook in 2009 is de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken herzien. De meeste wijzigingen traden in werking op 1 oktober van het verslagjaar. De wijzigingen hebben gezorgd voor meer duidelijkheid in formulering en een verdere aanscherping. In de Mediawet wordt onderscheid gemaakt tussen reclame en sponsoring en dat onderscheid is ook in de Code doorgevoerd.

In 2009 is een wijzigingsvoorstel voor de Drank- en Horecawet naar het Parlement gestuurd. De uitgangspunten van de herziening van de wet zijn: vermindering van administratieve lasten en voorkoming van alcoholconsumptie door jongeren onder de zestien. Tijdens een hoorzitting in 2008 hebben de branches aangegeven dat de vermindering van administratieve lasten 'teleurstellend' was. Evenals het feit dat in het ontwerp geen aandacht is geschonken aan de kwestie van drankverstrekking in hokken en keten terwijl juist daar zonder toezicht aan de jeugd wordt geschonken. De bezwaren van de branche zijn in het verslagjaar onder de aandacht van de alcoholwoordvoerders in het Parlement gebracht. De branche acht het positief dat jongeren onder de 16 die in de 'openbare ruimte' drank in hun bezit hebben, volgens de voorstellen in de nieuwe wet gestraft kunnen worden.

Alcohol en verkeer

De Commissies Bier en Gedistilleerd participeren actief in de BOB campagne. Andere participanten zijn onder andere de Ministeries van Verkeer & Waterstaat en Volksgezondheid, Veilig Verkeer Nederland (VVN), het Productschap Wijn en de horeca. In 2009 stond Bob tijdens de zomer in het teken van het 'Bob-blaasspel'. Mede dankzij de Bob-campagne is het aantal doden en gewonden in het verkeer door alcohol drastisch gedaald. Het bereik van de campagne onder het algemene publiek is, met 95%, hoog.

Alcohol en gezondheid

De Commissie Gedistilleerd neemt deel aan de SAR (Stichting Alcohol Research), welke tot doel heeft het verspreiden van wetenschappelijke inzichten over gematigd alcoholgebruik. Daartoe wordt door TNO ook klinisch onderzoek verricht. In 2009 is de website www.alcoholengezondheid.nl met bijna wekelijkse berichten over wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen alcohol en gezondheid voortgezet.

Commissie Gedistilleerd

De Commissie Gedistilleerd (CG) heeft als missie het behartigen van de belangen van de Nederlandse gedistilleerdbranche in de ruimste zin door de bedrijfsuitvoering te bevorderen alsmede het gemeenschappelijk belang van de ondernemingen en de daarbij betrokken personen te behartigen. De CG is ingesteld voor de producenten, importeurs en groothandelaren van gedistilleerde dranken. Eind 2009 is de Commissie Gedistilleerd verhuisd van Schiedam naar Den Haag. De CG is gevestigd op het Stadhoudersplantsoen 12, waar ook het Hoofdproductschap Akkerbouw zich bevindt.

Belangenbehartiging op de beleidsterreinen:

Fiscale Zaken

Verpakkingenbelasting

De Commissie Gedistilleerd heeft reeds in 2008 met de Belastingdienst overleg gevoerd over een vereenvoudigde aangifte voor verpakkingen voor gedistilleerde dranken. Een meting in november 2008 had uitgewezen dat hiervoor een breed draagvlak bestond. Het heeft nog tot eind januari 2009 geduurd voor de uiteindelijke en schriftelijk bevestigde regeling officieel werd. De regeling houdt in dat bedrijven kunnen volstaan met een opgaaf

Alcohol en Europa

Zweden bekleedde in het tweede halfjaar van 2009 het voorzitterschap van de EU. Zweden heeft voorgesteld de in 2006 aangenomen EU Alcohol Strategie aan te passen. Onder de noemer 'maak de strategie duurzaam', zijn daartoe op 4 onderwerpen nadere voorstellen gelanceerd:

- 1 De impact van adverteren en marketing op jonge mensen.
- 2 De invloed van de prijs op de ontwikkeling van schade.
- 3 Kinderen i.h.a. en in het bijzonder foetaal alcohol syndroom en kinderen in gezinnen.
- 4 De effecten van overmatige consumptie op gezond en waardig ouder worden.

Het Zweedse alcoholbeleid wijkt nogal af van het beleid in de rest van Europa. De branches hebben de Nederlandse overheid waar nodig herinnerd aan het staande Nederlandse beleid en gewaarschuwd voor te rigoureuze voorstellen. Een van de pogingen van Zweden was een aanpassing van het Europese minimumaccijnstarief voor gedistilleerde dranken en bier. De poging is echter in de kiem gesmoord, omdat er naar dit onderwerp een studie wordt verricht in Europa die nog niet is afgerond.

Een andere Europese activiteit betreft de deelname van de bier en gedistilleerd sector in het Alcohol en Health Platform van de EU. Beide branches hebben in dit Platform commitments ingediend, beide vooral op het gebied van zelfregulering van de reclame. Het Forum blijkt weliswaar een nuttige uitwisseling van best practices te zijn maar anderzijds worden er in opdracht van het Platform ook gekeken naar verregaande maatregelen om reclame en verkrijgbaarheid te beperken en verhoging van accijns.

WHO

De WHO bereidt een Global Alcohol Strategy voor. In 2010 wordt over de tekst van de resolutie en de te nemen maatregelen een beslissing genomen, maar de WHO heeft al begin 2009 teksten verspreid waaruit een voorkeur blijkt voor maatregelen t.a.v. verkrijgbaarheid, prijzen en reclame. De Strategie moet gezien worden als een toolkit waaruit landen naar eigen goeddunken de instrumenten die bij hun beleid passen kunnen gebruiken. De stukken ademen nadrukkelijk de sfeer van de 'Control Theory' en de daar bekende beperkende instrumenten. Ook hier hebben de alcohol-branches de diverse betrokken ministeries in kennis gesteld van het feit dat er in voorbereidende stukken van het Nederlandse alcoholbeleid werd afgeweken. Half december 2009 publiceerde de WHO op haar website de concept resolutie en de concept Global Alcohol Strategy.

Kwaliteitscriteria gedistilleerd

De EU verordening 110/2008 van 13 februari 2008 is de EU verordening voor gedistilleerde dranken.

Met de huidige verordening 110/2008 heeft jenever eindelijk een minimum

alcoholpercentage en tevens een geografische bescherming, waarbij de jenever alleen nog maar uit de lage landen mag komen. Vanwege het feit dat jenever een geografische bescherming heeft gekregen is een van de verplichtingen om binnen 7 jaar een technisch dossier op te stellen over jenever. In 2009 is men hiermee gestart. In het technisch dossier komen de kwaliteitseisen te staan voor jenever, die bescherming bieden tegen onjuist gebruik van de naam jenever of type jenever.

Het Productschap Dranken heeft omwille van de nieuwe EU verordening 110/2008 haar eigen Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2005 van het Productschap Dranken aangepast aan het nieuwe minimum alcoholpercentage van 30% voor jenever. Jonge en oude jenever kennen nog altijd een minimumpercentage van 35%.

Levensmiddelenwetgeving

De Commissie Gedistilleerd is deelnemer aan Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW). Zowel in Nederland als in de EU werden in 2008 en ook in 2009 verkenningen uitgevoerd naar nieuwe (andere) etiketteringsvoorschriften. In alle dossiers rond kwaliteit, voedselveiligheid en in zekere mate de onderwerpen rond alcohol en maatschappij, de Drank- en Horecawet en de Reclame Code is de functie van de Commissie Gedistilleerd om het bedrijfsleven te vertegenwoordigen bij de overheid. Dit gebeurt via werkgroepen en commissies zoals de Klankbordgroep van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), het Regulier Overleg Alcoholbeleid (ROA), het Uitvoeringscomité van de EU, de indirecte vertegenwoordiging via de PLW en het HPA in het Regulier Overleg Warenwet (ROW) en de deskundigenpanels daarin: Deskundigen-overleg Hygiëne Levensmiddelen (DHL) en Deskundigen-overleg Etikettering van Levensmiddelen (DEL).

Etikettering van levensmiddelen

Op 30 januari 2008 is de Europese Commissie gekomen met haar voorstelverordening over de hercodificatie van de etiketteringregels ter verstrekking van voedselinformatie aan consumenten. De Europese Commissie wenst met haar recente voorstel bestaande wetgeving op dit gebied te consolideren en te vereenvoudigen. In het voorstel betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten komt voor veel levensmiddelen de verplichting om een lijst van ingrediënten te verstrekken alsmede een verplichting tot verstrekken van een voedingsdeclaratie.

Gedistilleerd, bier en wijn zijn in het voorstel uitgezonderd van deze verplichtingen, maar de Commissie wil vijf jaar na inwerkingtreding van het voorstel kijken of deze uitzondering nog steeds toepasbaar moet zijn. Het voorstel moet ter goedkeuring naar zowel het Europees Parlement als naar de Raad, waarbij onderweg nog veel veranderd kan worden/reeds veranderd is. De verwachting is dat de behandeling nog circa 1 jaar zal vergen.

De Nederlandse regering dringt eveneens aan vóór een ingrediënten-declaratie op alle alcoholische dranken, Nederland wenst geen uitzonderingen van producten toe te laten.

In het Regulier Overleg Warenwet (ROW) hebben de vertegenwoordigers van gedistilleerd, wijn en bier aangegeven het voorstel van de Europese Commissie met betrekking tot de overgangperiode van 5 jaar wel te steunen.

Voedingsmiddelenkleurstoffen

Verordening (EG) nr. 1333/2008 inzake levensmiddelenadditieven is van toepassing met ingang van 20 januari 2010. In deze Verordening wordt een verplichte waarschuwing geïntroduceerd voor levensmiddelen die een van de volgende 6 voedingsmiddelenkleurstoffen bevatten: E 110, E 104, E 122, E 129 E 102 en E 124. Bij gebruik van een van de 6 kleurstoffen die ook voorkomen in alcoholische dranken, moet de navolgende waarschuwing op het etiket: *'E XXX: kan een neveneffect hebben op de activiteiten en attentie van uw kind'* (vrij vertaald uit het Engels). Dit zal dan een ernstige verwarring kunnen veroorzaken, want kinderen mogen alcoholisch dranken helemaal niet consumeren! Door deze waarschuwing toch op het etiket te zetten, zou de alcoholindustrie hierover verwarring kunnen wekken. De Commissie Gedistilleerd heeft in samenwerking met CEPS hierop gewezen. De Commissie heeft aangegeven dat alcoholische dranken uitgezonderd zullen worden van deze verplichting na einde van de overgangperiode op 20 juli 2010.

Sociale zaken

In 2009 is het Productschap Dranken (Commissie Frisdranken en Waters en Commissie Gedistilleerd) in samenwerking met het Productschap Wijn aan de slag gegaan met het vervaardigen van een Arbocatalogus. In 2009 is een herziene versie van de arbocatalogus handel in wijn en dranken aan de Arbeidsinspectie verzonden. De Arbeidsinspectie heeft in oktober een positief advies afgegeven en heeft de arbocatalogus overgenomen als referentiekader bij haar inspecties in de branche.

De arbocatalogus voor de productie van dranken (Gedistilleerd en Frisdranken en Waters) is op 22 oktober ingediend bij de Arbeidsinspectie ter toetsing. De Arbeidsinspectie heeft eind december een positief advies afgegeven (de beide arbocatalogi tezamen heten arbocatalogus Dranken). De sociale partners vinden het belangrijk deze arbocatalogus actueel te houden. Dit betekent dat meer risico's worden uitgewerkt en meer oplossingen worden toegevoegd in de komende jaren. De onderwerpen van de arbocatalogus Dranken zijn de navolgende:

- veiligheid binnen magazijnen en intern transport;
- lichamelijke belasting binnen magazijnen en transport;
- lichamelijke belasting binnen productie.

De arbocatalogus Dranken is terug te vinden op de website <http://www.arbocatalogusdranken.nl> en op de website van de Commissie Gedistilleerd.

Onderzoek

Data Intellica volgt sinds 2005 de afzet van een groot aantal producenten en importeurs met een data pooling systeem. De afzet in liters per categorie wordt gevolgd vanaf producent/importeur, gesplitst naar distributiekanaal t.w. horeca, groothandel, GWB, Cash & Carry, slijterskanaal en overige kanalen. Datapooling is een belangrijke informatiebron voor de deelnemende bedrijven. Sinds oktober 2009 verricht Data Intellica ook de reguliere afzetcijfers van zowel CG als de VIP.

GEEST

Het gedistilleerdinformatie centrum of te wel het Gedistilleerd Educatie En Studiecentrum, kort weg GEEST, heeft in samenwerking met een PR bureau, een opfriscursus gedistilleerd ontwikkeld voor de slijter. Naast de productinhoudelijke kant richt de educatieavond gedistilleerd zich ook op de verkooptechnieken. Wegens het succes van de cursusavonden, die in 2008 zijn gegeven aan twee grote slijterijketens, is besloten om door te gaan met het aanbieden hiervan. In juni 2009 zijn er wederom cursusavonden georganiseerd, ditmaal voor een derde grote slijterijketen. De educatieavonden zijn door de medewerkers zeer positief ontvangen. In 2010 zullen de cursusavonden gepland worden voor de zelfstandige slijters. Ook is GEEST in 2009 druk bezig geweest met de voorbereidingen van het Jeneverfestival op 6 & 7 februari 2010 in het Jenevermuseum te Schiedam.

Internet

Op de site van de Commissie gedistilleerd, www.pdcg.nl, is tal van informatie te vinden over gedistilleerd en aanverwante onderwerpen. In 2009 had de website gemiddeld 6.000 bezoekers per maand t.o.v. 5.800 bezoekers in 2008.

Organisatie Commissie Gedistilleerd

Bij de Commissie Gedistilleerd werken 8 medewerkers (circa 7,4 fte).
Voorzitter: de heer P.M. Blauw
Secretaris: de heer mr. J.W.N.M. Stassen

Relaties met andere organisaties:

BOB CEPS EFRD PLW
SAR STIVA UEPA
Uitvoeringscomité Gedistilleerde Dranken

overzicht kerncijfers 2009

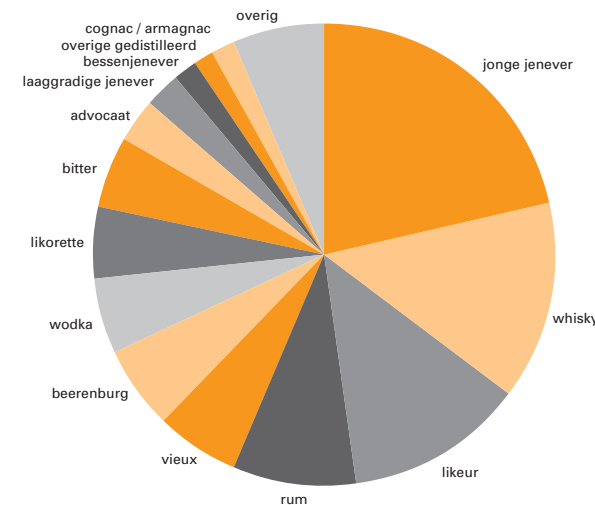
Consumptie naar soort in hectoliters consumptiesterkte

	2007	In %	2008	In %	2009	In %
jonge jenever	153.194	22,7	150.084	22,5	140.309	21,6
whisky	86.840	12,9	87.587	13,1	88.894	13,7
likeur*	91.830	13,6	92.845	13,9	82.119	12,6
rum	52.866	7,8	51.145	7,7	54.950	8,5
vieux	41.033	6,1	39.909	6,0	38.019	5,9
beerenburg*					38.015	5,9
wodka	32.222	4,8	34.380	5,2	34.569	5,3
likorette	35.831	5,3	31.648	4,8	33.160	5,1
bitter*	54.276	8,0	55.024	8,3	31.095	4,8
advocaat	21.372	3,2	20.779	3,1	20.374	3,1
laaggradige jenever	17.935	2,7	18.077	2,7	16.510	2,5
bessenjenever	11.568	1,7	11.121	1,7	10.199	1,6
overig gedistilleerd*	19.603	2,9	19.262	2,9	10.101	1,6
cognac / armagnac	10.839	1,6	10.297	1,5	9.782	1,5
creamdranken	10.853	1,6	9.675	1,5	8.716	1,3
gin	6.234	0,9	6.216	0,9	6.223	1,0
citroenbrandewijn	6.840	1,0	6.270	0,9	5.720	0,9
oude jenever	5.778	0,9	5.160	0,8	4.841	0,7
brandy, grappa, weinbrant	4.320	0,6	4.190	0,6	4.190	0,6
lichtalc. eierdranken	2.840	0,3	3.081	0,5	2.825	0,4
korenwijn	2.552	0,4	2.514	0,4	2.329	0,4
vruchtenbrandewijn	1.969	0,3	1.892	0,3	1.796	0,3
uit vruchten gestookt	1.521	0,2	1.491	0,2	1.491	0,2
vruchten op alcohol	1.646	0,2	1.427	0,2	1.345	0,2
brandewijn	1.457	0,2	1.283	0,2	1.298	0,2
citroenjenever	933	0,1	813	0,1	775	0,1
totaal	676.352	100	666.170	100	649.645	100
premixen	97.591		92.306		94.564	

Bron: Commissie Gedistilleerd

* Likeur, kruidenbitter/kruidenlikeur, beerenburg en overige dranken zijn per 1 januari 2009 niet vergelijkbaar door herindeling productcategorieën.

De afzet per soort in 2009 in %

Productie van gedistilleerde dranken in hectoliter pure alcohol

	2005	2006	2007	2008	2009
export	165.800	147.800	157.800	140.000	138.000
binnenlandse afzet	124.500	114.700	111.900	114.200	108.300
totaal	290.300	262.500	269.700	254.200	246.300

Ingeschreven ondernemingen bij de commissie

	2006	2007	2008	2009
alcoholproducenten*	5	3	3	1
distillateurs (sterk + zwak)	60	57	55	54
importeurs	152	151	159	158
groothandelaren	309	308	294	278
totaal	526	519	511	491

Bron: Commissie Gedistilleerd

* Per 2009 worden kleine producenten van eaux-de-vie's niet meer gerekend tot de alcoholproducenten.

Consumptie 2006 – 2009

	2006	2007	2008	2009
consumptie in hl p.a.*	209.700	211.000	212.500	209.000
w.v. binnenlands	114.700	111.900	114.200	108.300
w.v. buitenlands	90.700	95.500	96.700	95.500
w.v. premix	4.300	3.600	3.900	5.200
consumptie in hectoliters consumptiesterkte	681.693	676.352	666.170	649.645
consumptie van premix in hl consumptiesterkte	114.746	97.591	92.306	94.564
consumptie per hoofd in liters pure alcohol	1,28	1,29	1,29	1,26

Bron: Commissie Gedistilleerd

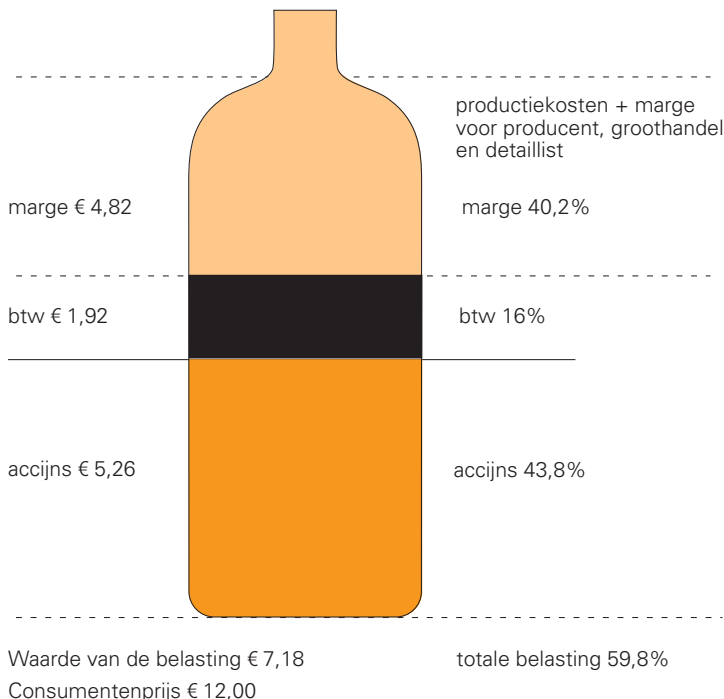
* hl p.a. = hectoliter pure alcohol

Accijnstarieven op gedistilleerde dranken in de EU

Land	In betreffende valuta per hectoliter pure alcohol	In euro per hectoliter pure alcohol	BTW tarief
Roemenie	2.076 ROL	493	19%
Bulgarije	1.100 BGL	557	20%
Cyprus		598	15%
Italië		800	20%
Spanje		830	16%
Hongarije	251.000 HUF	883	20%
Slovenië		911	19%
Slowakije		939	20%
Oostenrijk		1.000	20%
Portugal		1.001	20%
Luxemburg		1.041	15%
Tsjechië	28.500 CZK	1.050	20%
Malta		1.150	18%
Polen	4.960 PLN	1.173	22%
Letland	890 LVL	1.221	21%
Litouwen	4.416 LTL	1.261	19%
Duitsland		1.303	19%
Estland	22.200 EEK	1.406	20%
Nederland		1.504	19%
Frankrijk		1.513	19,6%
Griekenland		1.634	19%
België		1.752	21%
Denemarken	15.000 DKK	2.010	25%
Verenigd Koninkrijk		2.485	18%
Ierland		3.113	21%
Finland		3.940	22%
Zweden	49.210 SEK	4.940	25%

Bron: CEPS, informatie per 1 januari 2010

Verdeling van een gemiddelde consumentenprijs van 1 liter jonge jenever van € 12,00 à 35% alcohol

Verdeling van een gemiddelde consumentenprijs van 1 liter gedistilleerd van € 12,00 à 35% alcohol

marge	€ 4,82	40,2%
btw	€ 1,92	16,0%
accijns	€ 5,26	43,8%
totaalprijs	€ 12,00	100,0%

Bron: Commissie Gedistilleerd

Opbrengst accijnzen x € 1.000.000

	2006	2007	2008	2009
gedistilleerd	326	325	339	317
bier	319	313	318	385
wijn	243	249	293	287

Bron: Ministerie van Financiën